

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΝΤΙΒΑΡΙΟΥΣ

«Παρ' όλο πού διατρέχουμε εποχή συμπεπικνωμένη και βιομηχανοποιημένης μουσικής, πολλές κόσμος εξακολουθεί και μαθαίνει βιολί».

Αυτά τα λόγια είπε ο σούδς Άμερικανός δημοσιογράφος ένας γέρος οργανοποιός της Βουδαπέστης Λαμπόσα Νότερ.

Βρίσκεται και εργάζεται νύχτα μέρα στο μικρό του σκοτεινό εργαστήριο σ' ένα άπομερο δρομάκι της Βουδαπέστης.

Παρ' όλο πού φαίνεται σάν τύπος κωμικός, έν τούτοις είναι από τούς λίγους οργανοποιούς του κόσμου πού γνωρίζουν τόσο καλά την τεχνική του βιολιού και γενικά της οργανοποιίας. Ό ίδιος ισχυρίζεται ότι δέν είναι μόνο κατασκευαστής αλλά και έφευρέτης άκόμη, διότι εφαρμόζει ώριμμένες τελειοποιήσεις στα βιολιά τα όποια κατασκευάζει ή επιδιορθώνει, ώστε ν' άποδίδουν πολύ γλυκύτερο ήχο από τ' άλλα.

Τά λέει όλα αυτά άπλά, ήρεμα και ήσυχα χωρίς νά υπερηφανεύεται και—πράγμα παράδοξο γιά την εποχή μας—χωρίς νά δείχνει ότι άναμένει οικονομικά ώφελήματα από τις τελειοποιήσεις του.

Άπ' εναντίας μάλιστα είναι τόσο μετρίφων, ώστε πρέπει νά παρακληθ ή πολύ νά μιλήσ η γιά τις έπινοήσεις του. Τότε πλέον, δείχνει άρκετά γράμματα μεγάλων βιολιστών, διεθνών όσων του δοξαριού, οι όποιοι τόν εύχαριστούν γιά τό βιολί πού τούς έδωσε και έπαινον άπροκαλύπτως την ύπεροχή του όργάνου των άπέναντι άλλων βιολιών πού έτυχε νά χρησιμοποιήσουν.

Ό Ούγγρος αυτός οργανοποιός, έχασε την άκοή από τό ένα του αυτί κατά την πολιορκία της Βουδαπέστης εις τό 1944, Άπό τότε, εργαζόμενος με ένα μόνο αυτί προσπάθησε νά δώσ η όξύτερο τόνο και γλυκύτερο στο όργανο του.

Τό έπέτυχε. Σήμερα τα βιολιά του Λαμπόσα Νότερ έχουν τρία διαφορετικά σημεία με τα κατασκευαζόμενα σ' όλο τόν κόσμο βιολιά. Τό εις τό κάτω μέρος του βιολιού μικρό εξάρτημα επί του όποίου στηρίζονται οι χορδές, είναι διαφορετικής κατασκευής.

Έπίσης ό «καβαλλάρης» τών βιολιών είναι όλοϊώς κατασκευασμένος. Ό Νότερ τοποθετεί στο έσωτερικό του βιολιού «κάτι» πού επικοινωνεί με ένα από τα κλειδιά χορδίσματος του όργάνου.

Ό οργανοποιός αυτός της Βουδαπέστης, ό όποιος συνεχίζει με τό δικό του τρόπο την ιστορία τών Στραντιβαρίους και Άμάτι, τών διασημών παλιών οργανοποιών της Ίταλλίας δέν άρκείται στα όσα λέγει.

Παίρνει ένα από τα βιολιά πού του έχουν άφήσει οι πελάτες του γιά επιδιορθώσει, παίζει μιá μελωδία, κατόπιν επιδιορθώνει τό όργανο με την προσθήκη τών έπινοήσών του—χωρίς την τρίτη μάλιστα τελειοποίηση—και ξαναπαίζει τό ίδιο κομμάτι. Η έντύπως είναι καταπληκτική και τελειώς διαφορετική από την προηγούμενη. Ό ήχος ισχυρότερος και καθαρότερος.

Ό γέρο οργανοποιός της Βουδαπέστης είναι άρκετά έκκεντρικός τύπος. Εργάζεται μόνος. Βοηθός ή μαθητευόμενος δέν έχει. Ό μόνος του φίλος είναι ένας παπαγάλλος μπρός τόν όποιο ό Νότερ άρέσκειται νά παίζει παλιές ούγγαρες μελωδίες. Τό οικονομικό μέρος της δουλειάς του δέν τόν ενδιαφέρει πολύ. Γιά την έπισκευή τών βιολιών πού του δίδουν, παίρνει μόνο 60 φιορίνια (περίπου 5 δολάρια), γιαιτί όπως λέει, ό κόσμος είναι φτωχός σήμερα και δέν έχει νά πληρώσ η περισσότερα.